

ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกค้านผู้เรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอุบลฯ

วิทยานิพนธ์

ของ

ชนะชัย อุดมั่น

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอุบลฯ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา^๑
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

พฤษจิกายน 2547

ISBN 974-429-208-3

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอุบลฯ

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กับผลการประเมินคุณภาพภายในองค์กร ผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา

โดย นายธนจะชัย อุบลรัตน์

สาขา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการคุณวุฒิ ดร.ศิริณา จิตต์จักรัส ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพร เทค้าเมือง กรรมการ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

นาย ธรรม .....ประธานกรรมการ
(ดร.ศิริณา จิตต์จักรัส)

ดร. ป. พล .....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริพร เทค้าเมือง)

ดร. อรุณรัตน์ .....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.กิตติ ศรีวิเชียร)

นายสันติ บุญยะคงรัตน์ .....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(นายสันติ บุญยะคงรัตน์)

บก.ดิจิทัลวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์เมื่อปี
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ดร.นฤพาทิส พลอยสุวรรณ์ .....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.นฤพาทิส พลอยสุวรรณ์)

พฤษภาคม 2547

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากอ้างขึ้งจาก ดร.ศิรินา จิตธรรม
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิราพร เพล่าเมือง กรรมการ
ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ช่วยให้คำปรึกษาแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขตลอดระยะเวลาของการทำ
วิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.กีรติ ศรีวิเชียร และ นายสมอ บุญยะคงรัตน์ ที่ได้กรุณาเป็น^ป
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดดำเนินงาน
เขตพื้นที่การศึกษาพะนังครศรีอุธรรม ทุกท่านที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถาม

ขอกราบระลึกพระคุณบิดามารดา คุณ อาจารย์ และทุกคนในครอบครัวที่เคยให้กำลังใจ
และห่วงใยมาโดยตลอด

ธนาวัน อุ่มมั่น

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามหรือประเด็นการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
หน่วยในการวิเคราะห์.....	6
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	6
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ระเบียบวิธีการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
สมมุติฐานการวิจัย.....	11
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การนิเทศการศึกษา.....	13
ความหมายและความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา.....	13
จุดมุ่งหมายและเป้าหมายของการนิเทศการศึกษา.....	16
หลักการนิเทศการศึกษา.....	18
การนิเทศภายในโรงเรียน.....	20
ความหมายและความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน.....	20
จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน.....	23
หลักการนิเทศภายในโรงเรียน.....	24
ขอบข่ายของการนิเทศภายในโรงเรียน.....	26
กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน.....	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	บทบาทของผู้บริหารในการนิเทศภายใน โรงเรียน..... 38 การประเมินคุณภาพภายนอก..... 39 ความหมายของการประเมินคุณภาพภายนอก..... 40 หลักการของการประเมินคุณภาพภายนอก..... 41 วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก..... 42 ความสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก..... 42 ขอบข่ายของการประเมินคุณภาพภายนอก..... 43 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพ ภายนอกในรอบแรก..... 43 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 49 งานวิจัยในประเทศ..... 49 งานวิจัยต่างประเทศ..... 55
3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 58	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย..... 58 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย..... 59 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 61 การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 62 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล..... 63 การนำเสนอผลการวิจัย..... 65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 66	ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 67 ตอนที่ 2 กระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา..... 69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ) ตอนที่ 3 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียนของสถานศึกษา	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอุธรรมฯ.....	76
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนี้ทางค่ายใน	
ของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอุธรรมฯ.....	78
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	84
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	84
สมมุติฐานการวิจัย.....	84
วิธีดำเนินการวิจัย.....	84
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
สรุปผล.....	88
อภิปรายผล.....	87
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	96
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	96
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	98
บรรณานุกรม.....	99
ภาคผนวก.....	105
ประวัติข้อผู้วิจัย.....	130
บทคัดย่อภาษาไทย.....	131
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	134

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มด้วอย่าง จำแนกตามอำเภอ.....	60
2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ.....	67
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวม.....	69
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ขั้นตอนการวางแผนการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	70
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ขั้นตอนการสร้างความเข้าใจก่อนการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	71
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ขั้นตอนการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	73
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนขั้นตอน การเสริมสร้างกำลังใจในการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	74
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ขั้นตอนการประเมินผลการนิเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	75
9 ค่าความถี่ ร้อยละ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกจำแนกตาม มาตรฐานด้านผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	77

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ค่าสมปresp;ishชีสหสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.....	79

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงกรอบและแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 กระบวนการนิเทศการศึกษาของ สจด ถูกรานันท์ (แบบ PIDRE).....	31